Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2024/2445

12.9.2024

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2024/2445,

11. september 2024,

millega tehakse 2024. aastal erand Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 75 lõike 1 kolmanda lõigu kohaldamisel pindala- ja loomapõhiste maaelu arengu meetmetega seotud ettemaksete suuruse osas

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008, ([1]) eriti selle artikli 75 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116 ([2]) artikli 104 lõike 1 teise lõigu punkti a alapunktis iv on sätestatud, et määruse (EL) nr 1306/2013 artiklit 75 kohaldatakse jätkuvalt Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) puhul seoses toetusesaajatel tekkinud kuludega ja makseasutuse tehtud maksetega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 ([3]) kohaste maaelu arengu programmide rakendamise raames.

(2) Vastavalt määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 75 lõike 1 kolmandale lõigule võivad liikmesriigid teha määruse (EL) nr 1305/2013 kohaste pindala- ja loomapõhiste maaelu arengu toetusmeetmete puhul ettemakseid kuni 75 % ulatuses.

(3) Põllumajanduse ja kalanduse nõukogu 15. juuli 2024. aasta istungil palusid liikmesriigid komisjonil teha erand määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 75 lõikest 1, et võimaldada liikmesriikidel teha suuremaid ettemakseid, et tulla toime hädaolukorraga, mis on tekkinud mitme negatiivse sündmuse erakorralise koosmõju tõttu, sealhulgas Venemaa jätkuv sissetung Ukrainasse, Lähis-Ida konfliktide tagajärjed ning Kesk-, Lõuna- ja Ida-Euroopa äärmuslikud ilmastikunähtused. Põllumajandusfondide komitee ja ühise põllumajanduspoliitika komitee 24. juuli 2024. aasta ühisistungil kinnitasid liikmesriigid, et nende põllumajandustootjad seisavad silmitsi likviidsusprobleemidega seoses mitme negatiivse sündmuse koosmõjuga, mis on mõjutanud põllumajanduslike sisendite ja kaupade hindu. Nad taotlesid, et komisjon võtaks vastu rakendusaktid, mis võimaldaks teha 2024. taotlusaastal suuremaid ettemakseid kõigi sekkumiste ja meetmete puhul.

(4) Venemaa jätkuva sissetungi tõttu Ukrainasse ja konfliktide tõttu Lähis-Idas on oht, et olemasolevad raskused, nagu kõrged sisendhinnad, jätkuvad ning see põhjustab uusi häireid rahvusvahelises kaubavahetuses, sealhulgas kaubanduse ümbersuunamist, mis toob kaasa suuremad veokulud ja viivitused. Selline areng ja ebakindlus avaldavad sisendhindadele survet. Need sündmused häirivad ka kaubanduse struktuuri ning mõjutavad märkimisväärselt põllumajandustoorme hindu ja põllumajandusturge.

([1]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 549, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1306/oj.
([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).
([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).

(5) Sisendhinnad, nagu energia ja väetised, on kõigis põllumajandussektorites endiselt märkimisväärselt kõrged. Liidus on üldine inflatsioon põllumajandustootjate ja toiduahela ettevõtjate jaoks kaasa toonud ka muude sisendite, näiteks taimekaitsevahendite, loomade ravi, masinate ning pakendite hinnatõusu. Põllumajandustoorme, näiteks teravilja ja sööda hinnad on siiski suhteliselt madalad ja see on vähendanud põllumajandustootjate kasumimarginaale. Mõnes liikmesriigis on olukord muutunud eriti keeruliseks, kuna sisendi ja kauba hinna suhe on 2023. aastaga võrreldes veelgi halvenenud, eriti teravilja- ja söödatootjate jaoks.

(6) Lisaks prognoositakse, et hiljutised ebasoodsad ilmastikunähtused, nagu äärmuslikud vihmasajud, hiliskülm ja üleujutused teatavates piirkondades, põud ja kuumalained mitmes Kesk-, Lõuna- ja Ida-Euroopa osas, mõjutavad negatiivselt viljasaaki.

(7) Need asjaolud põhjustavad tõenäoliselt põllumajandustootjatele likviidsusprobleeme kogu liidus, kuna ebasoodsad ilmastikutingimused mõjutavad sisendite ja põllumajandustoorme hindu. Seda süvendavad veelgi kõrged intressimäärad Euroopa finantsturgudel. Neid asjaolusid arvesse võttes peaks liikmesriikidel olema lubatud seoses pindala- ja loomapõhiste maaelu arengu meetmetega teha 2024. taotlusaasta eest suuremaid ettemakseid, et lahendada likviidsusprobleeme, millega põllumajandustootjad kogu liidus tõenäoliselt kokku puutuvad.

(8) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas põllumajandusfondide komitee ja ühise põllumajanduspoliitika komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Erandina määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 75 lõike 1 kolmandast lõigust võivad liikmesriigid 2024. taotlusaasta eest teha ettemakseid kuni 85 % ulatuses maaelu arengu raames antava toetuse puhul, nagu on osutatud kõnealuse määruse artikli 67 lõikes 2.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. september 2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN